

Studiedomeinen en finaliteiten

Matrix secundair onderwijs

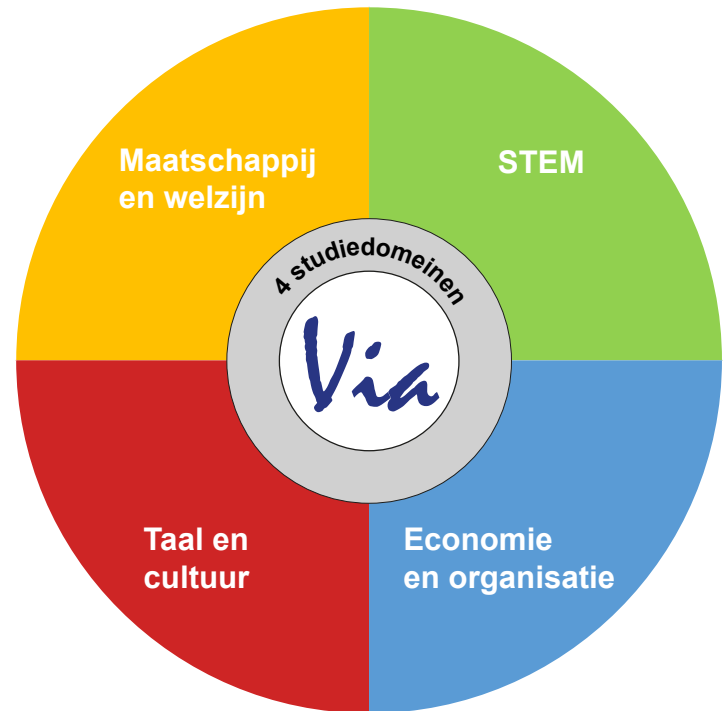
De Vlaamse overheid heeft het vernieuwde studieaanbod vormgegeven aan de hand van 8 studiedomeinen:

- Economie en organisatie
- Maatschappij en welzijn
- STEM
- Taal & cultuur
- Kunst en creatie
- Land- en tuinbouw
- Sport
- Voeding en horeca

Een studiedomein staat voor een mogelijk interessegebied van een leerling. In onze school bieden wij studierichtingen in 4 studiedomeinen aan, zie cirkel.

Binnen ieder studiedomein worden 3 finaliteiten onderscheiden:

- **Doorstroom:** gericht op verder studeren in het hoger onderwijs
- **Dubbele finaliteit:** zowel verder studeren als uitstroom naar de arbeidsmarkt zijn mogelijk
- **Arbeidsmarktfinaliteit:** gericht op uitstroom naar de arbeidsmarkt

Diploma

Deze vernieuwing vertaalt zich ook in het diploma. Alle leerlingen krijgen in de toekomst een diploma secundair onderwijs na het 6^e jaar.

Voor de leerlingen uit de doorstroomfinaliteit en de dubbele finaliteit is dit een diploma met onderwijskwalificatie 4, dat toegang geeft tot hoger onderwijs.

De leerlingen uit de arbeidsmarktfinaliteit ontvangen een diploma met onderwijskwalificatie 3. Hiermee hebben zij geen toegang tot Bacheloropleidingen. Hoger Beroeps-onderwijs (HBO5) of Secundair-na-Secundair (Se-n-Se) blijven tot de mogelijkheden behoren.

Naast een onderwijskwalificatie worden voor leerlingen uit de dubbele finaliteit en de arbeidsmarktfinaliteit ook één of meerdere beroepskwalificaties (BK's) aan hun diploma gekoppeld. Deze zijn afhankelijk van de gevolgde studierichting. Schematisch ziet dit er uit als volgt:

Verder studeren

Binnen de doorstroomfinaliteit wordt nog het onderscheid gemaakt tussen domeinoverschrijdende studierichtingen en domeingebonden studierichtingen. Dit onderscheid bepaalt vooral het ambitieniveau naar hoger onderwijs toe dat aan deze studierichtingen wordt gekoppeld.

Van leerlingen uit domeinoverschrijdende doorstroomrichtingen verwacht men dat zij in het hoger onderwijs kunnen kiezen uit een brede waaier van zowel academische als professionele bacheloropleidingen.

Leerlingen uit domeingebonden doorstroomrichtingen zullen ook kunnen doorstromen naar zowel academische als professionele bacheloropleidingen, maar vaak ligt dit eerder in het verlengde van de gevolgde studierichting.

Van leerlingen uit de dubbele finaliteit die ervoor kiezen om verder te studeren, verwacht men dat zij toegang zullen hebben tot een beperkt aantal professionele bachelors

Finaliteit	Doel	Onderwijskwalificatie	Beroepskwalificatie
Doorstroom	Verder studeren	OK4	Geen BK
Dubbele finaliteit	Verder studeren/werken	OK4	BK('s) afhankelijk van studierichting
Arbeidsmarkt	Werken	OK3	BK('s) afhankelijk van studierichting

in het verlengde van de studierichtingen, maar dat zij daarnaast ook zeker hun plaats zullen vinden in specialisatiejaren in de vorm van HBO5- of Se-n-Se-opleidingen.

Opgelet: het gaat hier over ambitieniveaus die de overheid heeft voorzien voor deze finaliteiten. Dit betekent zeker niet dat hierdoor de toegang tot bepaalde richtingen in het hoger onderwijs ook daadwerkelijk wordt beperkt.

Onderscheid studierichtingen

Om een goede keuze te kunnen maken is het belangrijk het onderscheid te maken tussen de verschillende studierichtingen.

Voor de richtingen uit de dubbele finaliteit en de arbeidsmarktfinaliteit wordt dit onderscheid bijna volledig bepaald door de inhoud van de richtingspecifieke vakken (verderop in de lessentabellen aangeduid in het **grijs**), die ook een belangrijk gedeelte van de onderwijstijd innemen. Hier kan de leerling een keuze maken die volledig gebaseerd is op zijn/haar interesses.

Voor de doorstroomrichtingen ligt het onderscheid echter moeilijker. Daarom hebben we ervoor gekozen om voor bepaalde vakken het onderscheid in kleur aan te duiden in de lessentabellen.

Als het vak in het **groen** gemarkeerd wordt, betekent dit dat deze studierichtingen voor dit vak de basisvorming krijgen. Hierbij worden de eindtermen doorstroom als norm genomen.

Een **oranje** markering wijst erop dat voor dit vak verdiepte basisvorming wordt aangeboden. Dit betekent dat vanuit de basisvorming bepaalde doelstellingen extra worden uitgediept, of een aantal bijkomende doelstellingen worden toegevoegd. Alle domeinoverschrijdende richtingen krijgen bijvoorbeeld verdiepte basisvorming voor de talige vakken.

Een **gele** markering tenslotte wijst erop dat dat dit vak behoort tot de specifieke vorming voor deze studierichting. De specifieke vorming is dat gedeelte van het vakkenpakket dat de eigenheid van de studierichting bepaalt. Voor de richting Latijn bijvoorbeeld gaat dit vanzelfsprekend over het vak Latijn, maar ook wiskunde behoort tot de specifieke vorming voor deze richting. Verderop zullen we volgende afkortingen gebruiken voor de finaliteiten:

- D-finaliteit: Doorstroom
- D/A-finaliteit: Dubbele finaliteit
- A-finaliteit: Arbeidsmarktfinaliteit